

Bài 2: Cơ bản về Python

TS. Trịnh Tuấn Đạt
Viện CNTT-TT, ĐHBK Hà Nội

Nội dung

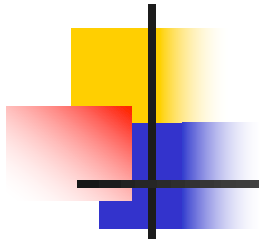
1. Giới thiệu về Python
2. Cú pháp Python cơ bản

Nội dung

---

1. **Giới thiệu về Python**
2. Cú pháp Python cơ bản

1. Giới thiệu về Python

- Tính chất:
  - Ngôn ngữ lập trình bậc cao
  - Thông dịch
  - Hướng đối tượng
  - Dễ học, dễ hiểu, dễ bảo trì
  - Nhiều thư viện hỗ trợ
  - Mã nguồn mở (GNU General Public License - GPL)
  - Dễ tích hợp với C, C++, COM, ActiveX, CORBA, và Java.
  - Chạy được trên đa nền tảng
- Guido Van Rossum là người sáng lập ra Python (1985-1990)
- Python 3.0 phát hành 2008

Cài đặt Python

- Link tải:
  - <https://www.python.org/downloads/>
  - Có bản 32 bit, 64 bit cho các nền tảng
- Cài đặt như phần mềm thông thường
- Biến môi trường PATH (Unix) và Path (Window)
  - Là một **xâu ký tự**
  - Giúp hệ điều hành tìm được vị trí các ứng dụng và chương trình thực thi
  - Nếu không thiết lập, phải nhập đường dẫn đầy đủ tới ứng dụng
  - Ví dụ:
    - Windows: `C:\Python`
    - Unix/Linux: `/usr/local/bin/python3`

Thực thi chương trình Python

2 chế độ (mode) lập trình

- Lập trình tương tác (Interactive Mode Programming)

On Linux:

```
$ python
```

```
Python 3.3.2 (default, Dec 10 2013, 11:35:01)
```

```
[GCC 4.6.3] on Linux
```

```
Type "help", "copyright", "credits", or "license" for more information.
```

```
>>>
```

On Windows:

```
C:\Python
```

```
Python 3.4.3 (v3.4.3:9b73f1c3e601, Feb 24 2015, 22:43:06) [MSC v.1600 32  
bit (Intel)] on win32
```

```
Type "copyright", "credits" or "license()" for more information.
```

```
>>>
```

```
>>> print ("Hello, Python!")
```

- Lập trình kịch bản (Script Mode Programming)

```
$ python test.py
```


Nội dung

---

1. Giới thiệu về Python
2. **Cú pháp Python cơ bản**

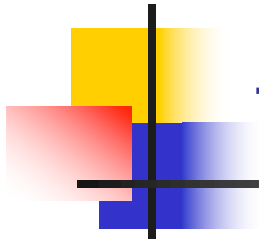

2. Cú pháp Python cơ bản

- Định danh
- Dòng lệnh và thụt dòng lệnh
- Một lệnh trên nhiều dòng
- Nhiều lệnh trên một dòng
- Hằng xâu
- Chú thích

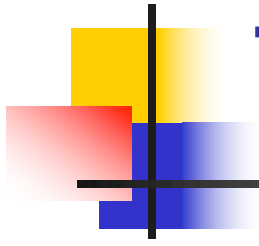

Định danh trong Python (Identifiers)

- Định danh: **tên** của biến, hàm, lớp, module, đối tượng
- Định danh:
  - bắt đầu là chữ cái (A-Z, a-z) hoặc dấu gạch dưới (_)
  - theo sau bởi 0 hoặc nhiều chữ cái, dấu gạch dưới hoặc các chữ số (từ 0 tới 9)
- Không dùng ký tự đặc biệt (@, \$, và %) trong định danh
- Phân biệt hoa thường (samsung, Samsung, samSung là khác nhau)

Từ khóa trong Python

and	exec	not
as	finally	or
assert	for	pass
break	from	print
class	global	raise
continue	if	return
def	import	try
del	in	while
elif	is	with
else	lambda	yield
except		

Dòng lệnh và thụt dòng lệnh trong Python

- Python không dùng {} để tạo khối lệnh, mà dùng **thụt dòng** (indentation)
- Số khoảng trống khi thụt dòng là tùy ý, nhưng các lệnh cùng một khối phải cùng số khoảng trống

```
if True:
    print ("True")
else:
    print ("False")
```

OK

```
if True:
    print ("Answer")
    print ("True")
else:
    print "(Answer)"
    print ("False")
```

Error

Một lệnh trên nhiều dòng

- Thông thường, mỗi lệnh chỉ trên một dòng

```
s = "abc" + "def"  
print(s)
```

OK

```
s = "abc" +  
"def"  
print(s)
```

Error

- Để một lệnh trên nhiều dòng, dùng ký tự \

```
s = "abc"\  
+ "def"  
print(s)
```

- Lệnh trong các dấu ngoặc [], {}, hoặc () không cần sử dụng ký tự \

```
days = ['Monday', 'Tuesday',  
        'Wednesday',  
        'Thursday', 'Friday']  
print(days)
```


Nhiều lệnh trên một dòng

- Một dòng có thể có nhiều lệnh, nhưng phải dùng dấu ; để ngăn cách các lệnh

```
x = "Hello Samsung!"; print(x) OK
```

```
x = "Hello Samsung!" print(x) Error
```


Hằng xâu (chuỗi)

- Trong Python, có thể biểu diễn hằng xâu qua dấu nháy đơn ('), nháy kép (") và trích dẫn tam (""" hoặc """"), miễn là trong hằng xâu, dùng **cùng kiểu mở và đóng**.
- Trích dẫn tam: dùng để biểu diễn hằng xâu trên nhiều dòng

```
word = 'word'  
sentence = "This is a sentence."  
paragraph = """This is a paragraph. It is  
made up of multiple lines and sentences."""
```


Chú thích trong Python

- Hai loại chú thích: đơn dòng và đa dòng
- Đơn dòng
  - dấu # không ở bên trong một hằng xâu nào, bắt đầu một comment đơn dòng.
  - Tất cả ký tự sau dấu # cho đến hết dòng được coi là comment và được trình thông dịch bỏ qua

```
# First comment  
print ("Hello, Python!") # second comment
```

```
# This is a comment.  
# This is a comment, too.  
# This is a comment, too.  
# I said that already.
```


Chú thích trong Python

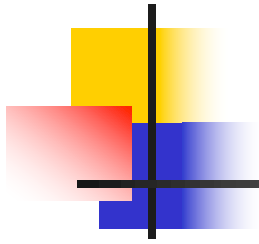

- Comment đa dòng: dùng trích dẫn tam

```
#single line comment  
print ("Hello Python")  
"""This is  
multiline comment"""
```

```
'''  
This is a multiline  
comment.  
'''
```

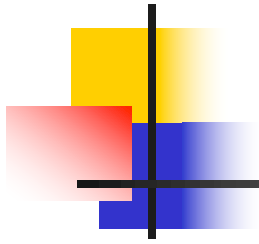

Dòng trống trong Python (Blank lines)

- Dòng trống: dòng chỉ chứa các khoảng trống trắng whitespace (có thể chứa comment)
- Python hoàn toàn bỏ qua dòng trống
- Trong chế độ tương tác, phải nhập một dòng trống để kết thúc một lệnh đa dòng.

Dừng chương trình, đợi người dùng

- Để dừng chương trình, đợi người dùng

```
input("\n\nPress the enter key to exit.")
```

- Ký hiệu \n: xuống dòng
- Ví dụ áp dụng

```
for i in list(range(20)):  
    print (i)  
input("\n\nPress the enter key to continue.")  
for i in list(range(21, 40)):  
    print (i)
```